

Poskytování kardiovaskulární rehabilitace v ambulanci mimo nemocnici

XXV. výroční sjezd ČKS Brno, 5/2017

Karel I., Skalická H.

Kardioambulance s.r.o., Praha 9

Léčba kardiologických pacientů

▶ Farmakologická

▶ Nefarmakologická

▶ Katetrizační

▶ Chirurgická

▶ Přístrojová podpůrná (KS, ICD, ...)

▶ Režimová

▶ **Pohybová aktivita – kardiovaskulární RHB**

▶ Nekouření

▶ Stravování

Kardiovaskulární RHB

Nefarmakologická léčba – vychází z guidelines:

- ▶ CVD PREVENTION IN CLINICAL PRACTICE (EUROPEAN GUIDELINES ON) 2016
- ▶ Souhrn Evropských doporučení pro prevenci kardiovaskulárních onemocnění v klinické praxi (verze 2012).

Cífková R., Vaverková H., Filipovský J., Aschermann M.

- ▶ Doporučení České kardiologické společnosti: Rehabilitace u nemocných s kardiovaskulárním onemocněním – reedice 5/2006

Chaloupka V., Siegelová J., Špinarová L., Skalická H., Karel I., Leisser J.

Fáze kardiorehabilitace

	místo provádění	cíl
Fáze I	nemocnice	zábrana dekondice, prevence trombembolie
Fáze II	ambulance, lázně, odborný léčebný ústav	navození změn životního stylu, zásady sekundární prevence
Fáze III	ambulance, lázně, odborný léčebný ústav	období stabilizace
Fáze IV	ambulance, lázně, odborný léčebný ústav	udržení kondice a návyků z předchozích fází

Možnosti kardiovaskulární RHB

- ▶ **Nemocniční řízený program**
- ▶ **Lázeňská léčba + OLÚ**
- ▶ **Ambulantní rehabilitace**
- ▶ **Individuální domácí program**
  - ▶ **ambulantní kontroly**
  - ▶ **telemedicína**

Kardiologická ambulance je:

- ▶ základním kardiologickým pracovištěm
- ▶ navazuje na práci praktických lékařů
- ▶ navazuje na práci ambulantních specialistů
- ▶ spolupracuje s kardiocentry
- ▶ spolupracuje s nemocnicemi

Ambulantní kardiolog:

- ▶ Provádí kardiologickou diagnostiku
- ▶ Provádí kardiologická vyšetření u nekardiologických nemocných a ve zvláštních situacích
- ▶ **Sleduje nemocné s kardiologickými nemocemi**
- ▶ Indikuje nemocné k invazivním a operačním kardiologickým a kardiochirurgickým výkonům
- ▶ Sleduje nemocné po těchto výkonech
- ▶ Vyšetřuje rizikové nemocné před nekardiochirurgickými výkony
- ▶ **Mezi nefarmakologickou léčbu patří i kardioRHB**

Proč ambulantní kardioRHB

- ▶ Vede ji lékař, který pacienta zná
- ▶ Probíhá v domácím prostředí (podpora rodiny)
- ▶ Může probíhat i při pracovním zařazení
- ▶ Veškeré prostředky zdravotního pojištění jdou na léčebný proces
- ▶ Není časově omezená - nutnost dlouhodobé nebo spíše trvalé pohybové aktivity (efektivnost)

Skupiny nemocných nejvíce profitující z kardiorehabilitace

po akutním infarktu myokardu

po chirurgické revaskularizaci (CABG)

po katetrizační revaskularizaci (PCI)

po chirurgii chlopní

se stabilizovanou formou chronického srdečního selhání

s arteriální hypertenzí

po transplantaci srdce

po implantaci KS nebo ICD

s kombinovanými kardiovaskulárními riziky

KardioRHB předepíše lékař pro fyzioterapeuta - poukaz „FT“

Platnost poukazu je 7 dní!

Kód pojišťovny	požaduje díl A	IČP	Datum	Požadováno poskytnutí FT v domácím prostředí na adrese:
		Odbornost		

POUKAZ NA VYŠETŘENÍ / OŠETŘENÍ FT

Pacient	
Č. pojištěnce	Základní diagnóza
Variabilní symbol	Ost. dg.
Odeslán ad:	Kód náhrady

_____
razítko a podpis požadujícího

Stav vyžadující FT: .....

Cíl, kterého má být dosaženo: .....

Rizika na straně pacienta, upozornění: .....

Požadováno: (Pro úhradu pojišťovnou je v předpisu nezbytná jednoznačná specifikace procedury, její trvání v minutách a celkový počet procedur)

_____
_____
_____

P L L P P

21219

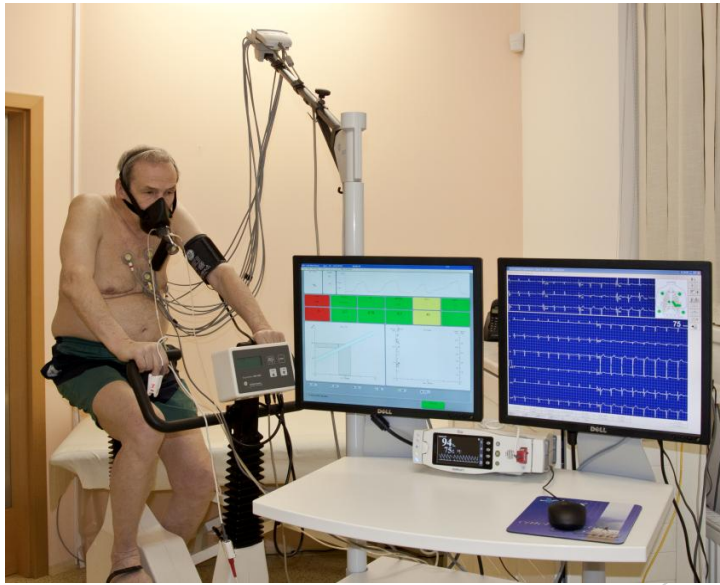
21225

Metodika ambulantní kardoRHB

klinické vyšetření + funkční vyšetření

- ▶ echokardiografické vyšetření
- ▶ spiro-ergometrie
- ▶ ergometrie
- ▶ spirometrie
- ▶ EKG + TK Holter

Rehabilitace kardiaků

Vytrvalostní aerobní trénink

- ▶ déletrvající dynamická zátěž na úrovni nebo pod úrovní anaerobního prahu

Intervalový trénink

- ▶ střídání krátkých úseků zátěže s úseky minimální zátěže nebo klidu

Stanovení tréninkové tepové frekvence - TTF

- ▶ 60-70% max. dosažené TF (nebo sympt. TF)

ideálně spiro-ergometrie (peakVO₂ x VO₂max)

- ▶ CHSS 40-50% pVO₂
- ▶ regurg. vady (i po korekci) 60% pVO₂
- ▶ FiS a DM 70% pVO₂

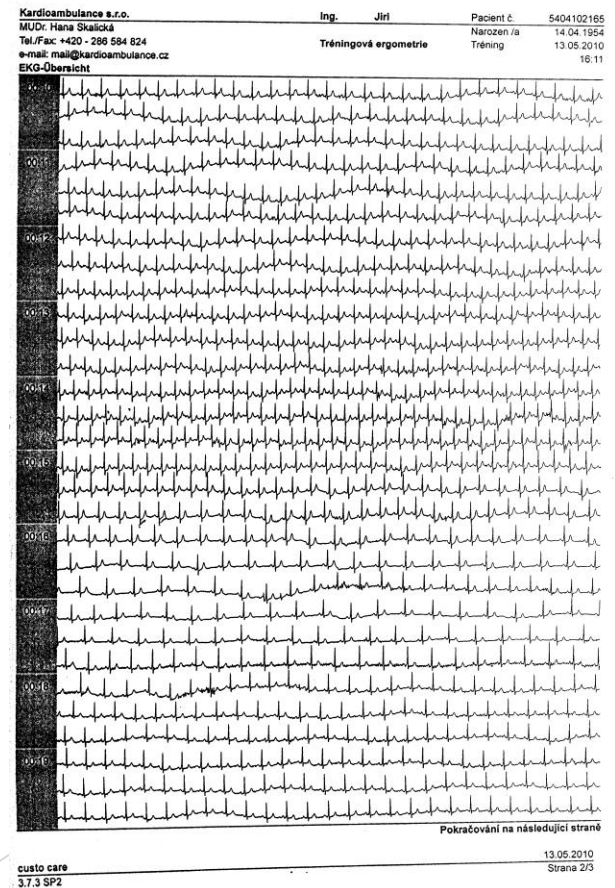
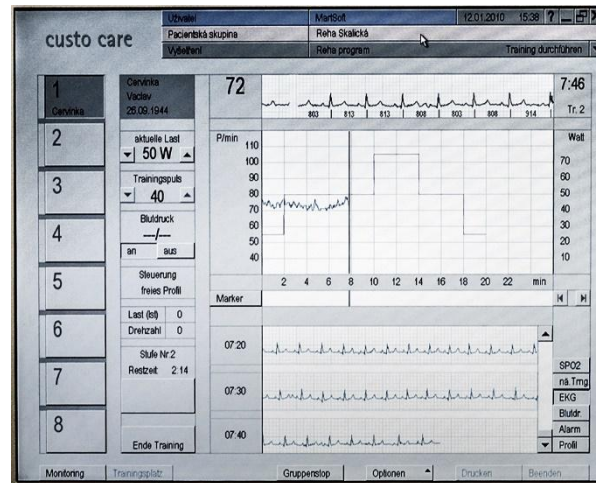
Metodika ambulantní kardioRHB

Na základě předchozích vyšetření - plán cvičení

- ▶ intenzita a doba zatížení kontrolována:
  - tepovou frekvencí a krevním tlakem
  - EKG záznamem

zajištění

- ▶ lůžko, resuscitační výbava
- ▶ přítomnost lékaře

Skladba ambulantní cvičební jednotky (pro 4 - 6 osob)

- ▶ fáze zahřívací 15 minut
- ▶ aerobní cvičení 20-30 minut
- ▶ relaxační část 15 minut

- ▶ před zahájením, v aerobní fázi a po ukončení - kontrola TK a TF
- ▶ u rizikových trvalá monitorace EKG

Posilovací cviky až ve stadiu **stabilizace**

Po ukončení úseku KV RHB:

- ▶ Kontrolní klinické vyšetření
- ▶ Echokardio
- ▶ Spiroergometrie

Zvýšení vrcholové spotřeby O₂ snižuje KV mortalitu

- ▶ vyšší efekt u původně nízké VO₂peak (pVO₂)
- ▶ z původní pVO₂ do 15ml/kg/min:
  - zvýšení na 15-22ml/kg/min snižuje KV mortalitu o 38%
  - zvýšení nad 22ml/kg/min snižuje KV mortalitu o 61%
- ▶ **zvýšení o 1ml/kg/min zlepšuje přežití o 12%**

KV mortalita po AIM

ukazatel	2 letá mortalita	5 letá mortalita
EF < 40% + < 14ml/kg/min	16,7%	28,7%
EF < 40% + > 14ml/kg/min	2,9%	5,7%
EF > 40% + > 14ml/kg/min	2,4%	4,4%

Ovlivnění KV rizika - mortality

	redukce mortality	zastoupení v léčbě
ASA	20-25%	81-91%
BB	20-30%	66-80%
ACEI/sartan	20%	45-71%
statin	20-30%	58-78%
kardioRHB 1. rok	20%	15-20%
kardioRHB další roky	47%	5-8%

Euroaspire II a III

Taylor R.S., Brown A., Ebrahim S. *et al.*: Am J Med 2004;116:682-92.

Clark A.M., Hartling L., Vandermeer B. *et al.*: Meta-analysis: Secondary prevention programs for patients with coronary disease. Ann Intern Med 2005;143:659-72

Účast na kardio-RHB 2006

Fáze kardio-RHB	Počet pacientů účastnících se kardio-RHB	% ze všech pacientů, kteří by měli absolvovat kardio-RHB
Fáze I - nemocniční	15 000 - 20 000	80-90%
Fáze II - „časná“	4 000	15-20%
Fáze III - „udržovací“	1 300	5-8%

Z toho vyplývá, že

Česká republika má:

- ▶ dostatek kardiologů
- ▶ špičkovou akutní péči
- ▶ dobře organizované ambulance
- ▶ guidelines i pro kardioRHB

Česká republika nemá:

- ▶ dostatečně vedenou kardioRHB
(zejména fáze II, III, IV)

Příčiny ???

- ▶ RHB - hlavně onemocnění pohybového aparátu
- ▶ Nejsou podmínky ze strany pojišťoven
- ▶ Chybí motivace pacientů
- ▶ Chybí motivace lékařů
- ▶ Nespolupráce mezi jednotlivými obory mimo nemocnice

Možná řešení:

- ▶ Kardiolog bude rozhodovat o kardiorehabilitaci (a předepisovat ji)
- ▶ Přiznání kódů pro RHB i pro kardiologická pracoviště
- ▶ Větší důraz na RHB již z primárně kardiologicko-chirurgických pracovišť
- ▶ Náklady - léčba x prevence x RHB

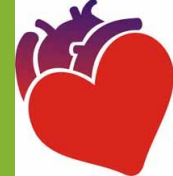

Nový kód pro KV RHB - 17223 schválen 2014

- ▶ Je určen **kardiologům**
- ▶ Nevyžaduje lékaře s odborností RFM (FBLR)
- ▶ Nevyžaduje fyzioterapeuta - „jen“ sestru
- ▶ Pro KV RHB lze využít stávající bicyklový ergometr

Kód 17223 pro KV RHB

Stanovení, vedení, kontrola a vyhodnocení kardiiovaskulární rehabilitace na přístrojích v sekundární prevenci.

- ▶ Nositelem výkonu je **kardiolog**, který je plně za vedení kardiorehabilitace odpovědný
- ▶ Kód lze vykázat **maximálně 20x v průběhu jednoho roku**
- ▶ Lze vykázat **pouze ambulantně**

Kód 17223 pro KV RHB - podmínky

Specializované kardiologické pracoviště.

- ▶ Personální podmínky: lékař kardiolog, zdravotní sestra/fyzioterapeut
- ▶ Prostorové podmínky: ordinace lékaře s vyšetřovacím lůžkem, tělocvična, šatna, sprcha, WC
- ▶ Přístrojové podmínky: tonometr, EKG, defibrilátor, ambuvak, diagnostický rotoped, software pro zátěžové vyšetření, monitor EKG, tréninkové rotopedy, multifunkční posilovací stroj k posilování více svalových skupin s říditelnou zátěží, rehabilitační míče
volitelné: běhátko, veslovací stroj

Základní předpoklad je splněn - kód pro kardiologa

Zbývá:

- ▶ aby ho nasmlouvaly pojišťovny
- ▶ aby KV RHB byla skutečně uznaná jako účinná léčba
- ▶ aby KV RHB byla doporučována již z Kardiocenter
- ▶ aby byla lepší spolupráce mezi všemi ošetřujícími lékaři
- ▶ aby byli pacienti dostatečně poučeni a motivováni

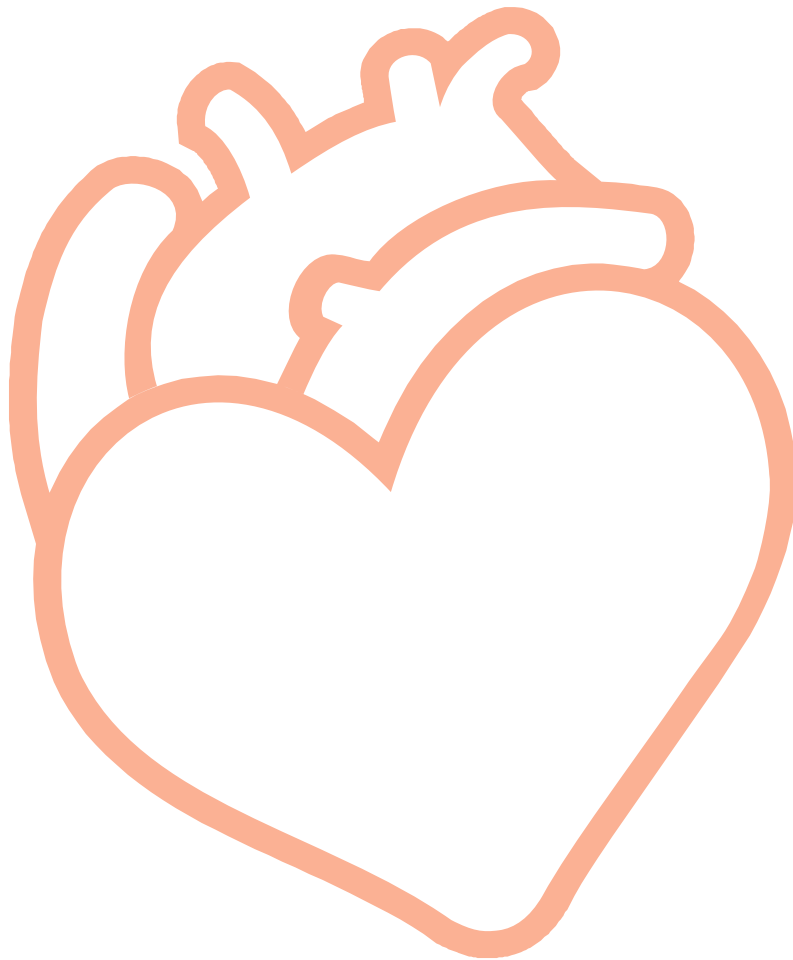
TAKE KOME MESSAGE

Ambulantní forma kardioRHB:

- ▶ Je bezpečná a účinná
- ▶ Je efektivní i finančně
- ▶ Zajišťuje kontinuitu (fáze II, III, IV)
- ▶ Vede ji lékař, který pacienta zná
- ▶ Probíhá v domácím prostředí (podpora rodiny)
- ▶ Může probíhat i při pracovním zařazení

Děkuji Vám za pozornost !

www.kardioambulance.cz